

także kierunek dotyczący stwarzania warunków rozwoju budownictwa mieszkaniowego, które wprawdzie nie może być traktowane jako typowa infrastruktura społeczna, ale wiąże się bezpośrednio z jakością życia wynikającą z charakteru zagospodarowania.

Kolejne grupy ustaleń w ramach celu głównego „Dostępna przestrzeń i czyste środowisko”, dotyczą kwestii kształtowania stanu środowiska przyrodniczego i przestrzeni kulturowej. Są to walory mające bezpośrednie przełożenia na jakość życia mieszkańców, a jednocześnie kształtujące pewien indywidualny kontekst rozwojowy, a więc wpływające także na tożsamość regionu jako całości i poszczególnych jego części. W stosunku do różnych aspektów środowiska przyrodniczego i przestrzeni kulturowej formułowane ustalenia dotyczą podobnych kategorii interwencji: ochrony i wzmacniania potencjału zasobów, przeciwdziałania ich degradacji, a jeśli to możliwe prowadzenie działań naprawczych mających na celu poprawę stanu, a także udostępniania tych walorów społeczeństwu, bo wpływają one w bardzo dużym stopniu na warunki zamieszkania, a więc powinny być także w tym celu wykorzystywane. Jednym z istotnych elementów jest ochrona, oszczędność, zwiększanie zasobów i poprawa jakości zasobów wody. Ponieważ przestrzeń województwa nie należy do silnie zdegradowanych, a więc nie ma potrzeby prowadzenia intensywnych działań naprawczych na dużą skalę, generalną ideą tej części ustaleń Strategii jest to, by po zakończeniu realizacji jej ustaleń, stan i potencjał środowiska przyrodniczego i kulturowego województwa był korzystniejszy, niż obecnie. Jest to bowiem dziedzictwo, które powinno być przekazane w jak najlepszym stanie kolejnym pokoleniom.

Kolejna grupa ustaleń dotyczy tworzenia przestrzennych warunków rozwoju gospodarczego (należy pamiętać, że aspekty organizacyjne i finansowe rozwoju gospodarczego są przedmiotem celu głównego „Konkurencyjna gospodarka”). Mowa tu zarówno o aspektach wielkoskalowych, jak i bardzo szczegółowych. Należy pamiętać, że większość powierzchni województwa jest wykorzystywana do prowadzenia działalności rolniczych. W tej dziedzinie podstawowe znaczenie ma zachowanie zasobu gleb wysokiej przydatności przed przekształceniami na cele nierolnicze oraz poprawa stosunków wodnych, gdyż zbyt niska wielkość opadów wpływa negatywnie na efektywność produkcji rolniczej. Województwo kujawsko-pomorskie wyróżnia się w kraju dużą skalą produkcji rolniczej, jednak warunki fizyko-chemiczne jej rozwoju ulegają systematycznemu pogorszeniu. Co najmniej od lat 80-tych ubiegłego wieku ze względu na niedobory wody, warunki do uprawy roślin konsumpcyjnych i paszowych są coraz trudniejsze. Niezbędne jest więc (nie tylko dla utrzymania wysokiej pozycji województwa ale wręcz dla zachowania tej dziedziny gospodarki województwa) stworzenie warunków do zatrzymywania i gromadzenia wody. Obok retencji czynnikiem kluczowym, nie tylko w kontekście gromadzenia wody, ale i poprawy stanu środowiska oraz jakości produktów rolnych, jest biologizacja rolnictwa. Zatrzymywanie wody w glebie należy powiązać z ogromnym problemem systematycznego spadku zawartości próchnicy w glebach województwa, która jest naturalnym rezerwuarem wody. Stąd pilnym wyzwaniem na najbliższe lata jest wprowadzenie do praktyki rolniczej elementów biologizacji rolnictwa co poprawi jakość gleb, a finalnie produkowanej żywności. W konsekwencji poprawią się warunki produkcji żywności wysokiej jakości czyli żywności tradycyjnej, regionalnej, ekologicznej czyli takiej, na którą rośnie zapotrzebowanie wśród konsumentów. W zakresie terenów dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej, ustalenia Strategii zwracają uwagę na wyznaczanie i przygotowywanie nowych terenów inwestycyjnych oraz dalszy rozwój terenów już funkcjonujących. Wśród działań wpływających na atrakcyjność danego terenu do inwestowania, należy podkreślić jego wyposażenie w infrastrukturę techniczną oraz zapewnienie dostępności transportowej. Wśród pozostałych działań mających na celu tworzenie warunków przestrzennych dla rozwoju gospodarczego, przewidziano dalszy rozwój funkcji targowej, kongresowej i wystawienniczej oraz potrzebę zwiększania dostępności powierzchni biurowych w pięciu największych miastach, bo to właśnie dla dużych miast, a zwłaszcza stolic województw, typowe są przedsięwzięcia o takim charakterze.

Z celami odnoszącymi się do stanu środowiska oraz przygotowania przestrzeni dla prowadzenia działalności gospodarczych, bardzo silnie wiążą się dwie kolejne grupy ustaleń zebrane w celach operacyjnych dotyczących: rozwoju infrastruktury technicznej oraz kwestii transformacji energetycznej i bezpieczeństwa energetycznego. Na terenie województwa wciąż dostrzega się istotne potrzeby w zakresie rozwoju lokalnej infrastruktury wodno-kanalizacyjnej. Obecnie w coraz większym stopniu dotyczą już one modernizacji instalacji funkcjonujących, a nie budowy sieci od podstaw, co było wiodącą potrzebą przed jeszcze kilkunastoma laty. Odpowiedzią na te potrzeby są kierunki dotyczące zapewnienia zaopatrzenia w wodę pitną wysokiej jakości oraz rozwój infrastruktury odprowadzania i oczyszczania ścieków. Wśród zagadnień infrastruktury technicznej przewidziano także ustalenia w zakresie efektywnej gospodarki odpadami. Kolejnym zagadnieniem, po raz pierwszy w polityce regionalnej województwa tak silnie eksponowanym, jest dążenie do transformacji energetycznej województwa w kierunku maksymalnego ograniczania zużycia paliw kopalnych oraz zastępowania energii z nich pochodzących, energią ze źródeł odnawialnych. Należy rozwijać gospodarkę